

Gydytojas
**LIUBOMIRAS
LAUCEVIČIUS:**

*gyventi, mylėti,
būti mylimam*

Gydytojas
**LIUBOMIRAS
LAUCEVIČIUS:**

*gyventi, mylėti,
būti mylimam*

Sudarytoja *Inga Liutkevičienė*

Turinys

Įvadas	9
Akimirka iš praeities	13
Istoriniai duomenys apie Laucevičių giminę ir jos herbą	15

I dalis

Išpažintis

Pradžia dvare	21
Lūžis Vienoje.....	23
Į Kazlų Rūdą!	30
Hitlerizmo kvapas	34
Keičiu kailį	37
NKVD nasruose	39
Mano adresas – Pečiora	46
Aistrų įkalinti neįmanoma	56
Į Vilnių per Lubianką	60
Tarp girnų	65
Vieno namo istorija.....	82

II dalis

Labai asmeniška

Tik faktai	85
Kaip dangus ir žemė.....	87
Klausimas be atsakymo.....	98

Tėvo ir sūnaus epopėja	106
Mūsų namų taisyklės	128
Antavilių rojus	140

III dalis

Legenda apie daktarą

Trumpa biografija	151
Žmogaus chemija	153
Žiemos gėlės patriarchui	165
Ieškokite Kazlinio!	171
Gydytojo misija.....	186
Žodžio galia	191
Tyrimų labirintuose	197
Tolerancijos pamokos	205
Pozityvumo matas.....	214
Žmogus be arogancijos	223
Fonendoskopo karalius.....	229
Iškilus žmogiškumu	232
Medicinos dinosauras.....	236
Profesijos grafas.....	244
Dvi laimingos gyvenimo vasaros	253
Diagnostikos virtuozas	263
Vaistai kitiems.....	269

I dalis

Išpažintis

Liubomiras LAUCEVIČIUS,
profesorius, vidaus ligų gydytojas (1905–1993).
Pasakojimas užrašytas 1992 metais.

Pradžia dvare

Prieš jus – mano išpažintis. Išdrįsau papasakoti tokių dalykų, kurių per visą savo gyvenimą niekam nesu pasakojęs. Nenoriu pasirodyti nei geresnis, nei blogesnis negu esu. Esu toks, koks esu, ir tai – mano gyvenimo istorija. Buvau daugelio istorinių, medicinos įvykių dalyvis, du kartus gyvenau nepriklausomoje Lietuvoje, tarp kurių įsiterpė sovietmetis, kalėjimai, lageris, patyriau daug sunkių išbandymų, bet visada mylėjau gyvenimą ir žmones.

Gimiau 1905 metais Švobiškėse, Ukmergės rajone, dvarelyje, kurį nuomojo mano tėvas. Vėliau jis paveldėjo dvarą iš savo tėvo. Dvarai buvo Kalniškėje, ten gyveno mano senelis. Senelio nepažinojau, o senelę, savo tėvo motiną, labai gerai prisimenu, labai ją gerbiu. Ji mirė sulaukusi 92 metų, buvo labai demokratiškas žmogus. Energinga, pagimdė šešiolika vaikų. Vieną vaiką pagimdė grybaudama miške ir parsinešė prijuostėje į namus. Apie ją savo knygoje rašo A. Gričius. Jis prisimena, kaip ji jodama apžiūrėdavo, kas darosi dvaruose, nes senelis šiais reikalais domėjosi mažiau. A. Gričius aprašo Laucevičių šeimą buvus gera bajorų šeima, nes dauguma bajorų liaudžiai nebuvo geri, išnaudodavo žmones. Iš motinos šeimos pažinojau tik jos seserį Barborą. Ji gyveno Vilnijoje, dvare, netoli Maišiagalos.

Mano tėvas vedė visai jaunutę Eleną Narbutaitę – tai mano motina. Ji jaunystėje buvo labai graži ir turėjo didelį pasisekimą. Iki vedybų

*Elenos Narbutaitės-Laucevičienės
jaunystė prabėgo aristokratų aplinkoje*

ji gyveno pas savo tetą – kunigaikštienę Oginskienę. Giminiavosi su Oginskiais, nes jos tėvo sesuo buvo ištekėjusi už vieno iš Oginskių. Jos jaunystė prabėgo aristokratų aplinkoje, Utenos, Ukmergės apskrityse esančių dvarų pobūviuose.

Tėvas – labai stambaus dvarininko sūnus. Mano senelis turėjo per du su puse tūkstančio hektarų žemės, penkis dvarus, kuriuos vėliau išdaliavo savo vaikams. Jis turėjo aštuonis sūnus. Vyriausiasis, Liudvikas, buvo inžinierius, Remigijus – garsus Šiaulių gydytojas, Kazimieras – dvarininkas, ūkininkavo, Juozas jokio ypatingo užsiėmimo neturėjo,

rusiškai jį vadindavome *Josif Blažennyj* (pagal mitologiją), Tacijonas buvo provizorius, turėjo vaistinę Šiauliuose. Juodu su Remigijumi gyveno turtingai. Stasys dirbo advokatu. Jis buvo labai linksmas vyras. Advokatavo Sankt Peterburge, o vėliau grįžo į Lietuvą. Jis daug uždirbdavo, bet labai daug ir praūždavo, mėgavosi gyvenimu, jam patiko gyventi linksmai ir plačiai. Jauniausiasis, Vladas, – inžinierius, aukštuosius mokslus baigęs Vokietijoje. Praūžęs pinigus, siūsdavo tėvui, mano seneliui, telegramą: „Atsiųsk pinigų, nes nusišausiu.“ Tėvas jam atsakydavo: „Nusišauk“, bet motina pagailėdavo ir slapta išsiūsdavo pinigų. Baigęs studijas, jis apsigyveno Maskvoje, ten ir vedė rusaitę. Bolševikmečiu mirė. Tėvo sesuo ištekėjo už V. Stanevičiaus, Vilniaus universiteto rektoriaus, taigi rektoriaus žmona buvo Laucevičiūtė.

Šeimoje augome trys vaikai: aš, mano brolis Moricas ir sesuo, tačiau ji neišgyveno – mirė nuo kraujo užkrėtimo.

Dabar Laucevičiai išblaškyti po visą pasaulį. Lietuvoje po karo gyventi liko tik Edmundas Laucevičius, jis yra dirbęs tarnautoju Užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos pasiuntinybės Londone pirmuoju

Dvarininkai Elena, Zenonas ir trys jų vaikai

*Jaunasis Liubomiras (antroje eilėje ketvirtas iš kairės) – skautas,
gaisrininkų kuopos vadas*

Labai skaudu, kad mūsų šeimos buvo taip išdraskytos. Tų jausmų, gyvenimo negalima lyginti su šeimomis, kuriose vaikai visada turėjo mylintį ir mylimą tėvą ir mamą, stabilų gyvenimą. Kartu su vaikais gyvenome tame pačiame name nuo pat jų gimimo, tik suaugę jie paliko namus. Jų gyvenimas nuo skaudaus mūsų gyvenimo skiriasi kaip dangus ir žemė.

Marija Regina Laucevičiūtė-Raudienė, dukra

Gyvenant šeimoje dešimtmečius, meilė keičiasi, išnyksta jaunystės aistra, bet meilė niekur nedingsta. Ji būna kitokia. Vienam kitą gerbti ir nuoširdžiai padėti iki gyvenimo pabaigos – vertingiausia, ką žmogus gali padovanoti žmogui.

Nina Laucevičienė, žmona

Tikras stebuklas – retai šiandien sutiksi žmogų, kuris užantyje nesinešiotų akmens, visada paruošto sviesti į kitą. Tėvas gyveno be pykčio kitiems, nors jo gyvenime būta sunkių akimirkų, neteisybės, kurią patyręs žmogus galėjo tapti pagiežingas, piktas, jaustis nepelnytai nuskriaustas. Matome daugybę pavyzdžių, kai tremtį patyrę žmonės taip ir neatsigavo morališkai, jie nepajėgia atleisti aplinkai.

Aleksandras Laucevičius, sūnus

Medicinos autoriteto vaidmuo tuometinėje medicinoje buvo daug didesnis negu dabar. Dabar autoritetų beveik nebėra – yra prietaisai ir technologijos, kurios vertinamos labiau už mediko profesionalumą.

Virginijus Šapoka, docentas, vidaus ligų gydytojas

Sugalvoję matuoti varžą, turėjome rasti kiaulės pūslę, nes kiaulė artimiausias žmogui padaras. Neprisimenu, iš kokios skerdyklos ją gavome, bet gavome...

Imantas Misevičius, docentas, gydytojas nefrologas, toksikologas

Ne kartą pasakojo apie tremtį, gyvenimą Pečioros lageryje, bet tie pasakojimai nebuvo liūdni, labiau nuotykiniai... Sunkus ir sudėtingas ten buvo gyvenimas, bet jis apie viską taip lengvai, nedejuodamas ir negailėdamas savęs pasakodavo, jog atrodydavo – pasakoja kokį filmo siužetą, o ne savo, politinio kalinio, gyvenimo istorijas...

Jis nebuvo puritonas – mėgavosi gyvenimu, o ne vargo gyvenimą.

Saulius Grigonis, gydytojas endokrinologas

ISBN 978-9986-16-758-7

www.tytoalba.lt